

TULEVAISUUDEN NÄKÖALAT

Kansainvälisellä tilanteella on Venäjän elämässä mitä tärkein merkitys. Ja näin ei ole vain siksi, että Venäjä samoin kuin jokainen muukin Euroopan maa on sidottu lukemattomin sitein kapitalistisiin naapurivaltioihin, vaan ennen kaikkea siksi, että se, ollen neuvostomaa ja sen vuoksi „uhkana“ porvarilliselle maailmalle, on tapaustenkulun tuloksena joutunut porvarillisten valtioiden vihamielisen leirin ympäröimäksi. Tämän vuoksi on ymmärrettävää, että tuossa leirissä vallitsevalla asiaintilalla ja taistelevien voimien keskinäisuuhteilla tuon leirin sisällä ei voi olla olematta mitä tärkeintä merkitystä Venäjälle.

Kansainvälistä tilannetta luonnehtivana perusseikkana on pidettävä sitä tosiasiaa, että avoimen sodan kauden tilalle on tullut „rauhallisen“ taistelun kausi, että on tultu taistelevien voimain jonkinlaiseen keskinäiseen tunnustamiseen ja välirauhaan niiden välillä, toisaalta Ententen, porvarillisen vastavallankumouksen johtajan, ja toisaalta Venäjän, proletaarisen vallankumouksen etujoukon välillä. Taistelu on osoittanut, että me (työläiset) emme ole vielä niin

voimakkaita, että voisimme jo nyt tehdä lopun imperialismista. Mutta taistelu on osoittanut myöskin, että he (porvarit) eivät ole enää niin voimakkaita, että voisivat kuristaa Neuvosto-Venäjän.

Tämän yhteydessä on mennyt ohi ja haihtunut se maailman porvariston „pelästys“ tai „kauhu“ prolettaarisen vallankumouksen edessä, minkä valtaan tuo porvaristo joutui esimerkiksi niinä päivinä, jolloin Punainen Armeija hyökkäsi Varsovaa kohti. Samalla menee ohi myös se rajaton innostus, jolla Euroopan työläiset ottivat vastaan miltei jokaisen viestin Neuvosto-Venäjästä.

On tullut voimien kylmäjärkisen luetteloinnin kausi, molekyläärisen työn kausi voimien valmistelemiseksi ja kokoamiseksi tulevia taisteluja varten.

Tämä ei merkitse, että voimien määrätynlainen tasapaino, joka muodostui jo vuoden 1921 alussa, olisi pysynytkin muuttumattomana. Ei likimainkaan.

Toinnuttuaan imperialistisen sodan seurausten yhteydessä saamistaan vallankumouksen iskuista ja päästyään jaloilleen maailman porvaristo siirtyi puolustuksesta hyökkäykseen „omia“ työläisiään vastaan, käytti taitavasti hyväkseen teollisuuspulaa ja syöksi työläiset huonompiin elinehtoihin (työpalkan alentaminen, työpäivän pidentäminen, joukkotyöttömyys). Tämän hyökkäyksen tulokset osoittautuivat erikoisen raskaiksi Saksassa, jossa (kaiken muun lisäksi) markan kurssin nopea aleneminen huononsi vielä entisestään työläisten asemaa.

Tällä pohjalla syntyi työväenluokan keskuudessa mahtava liike (erikoisesti Saksassa) työväen yhteisrintaman luomiseksi ja työväen hallituksen valloitta-

miseksi, liike, joka vaati työväenluokan kaikkien enemmän tai vähemmän vallankumouksellisten ryhmien, „maltillisista“ „äärimmäisiin“ saakka, sopimusta ja yhteistä taistelua yhteistä vihollista vastaan. Ei ole syytä epäillä, etteivätkö kommunistit tulisi kulkemaan eturivissä taistelussa työväen hallituksen puolesta, sillä tämä taistelu on johtava porvariston yhä pitemmälle menevään hajoamiseen ja nykyisten kommunististen puolueiden muuttumiseen todella joukkoluontoisiksi työväenpuolueiksi.

Mutta asia ei likimainkaan rajoitu porvariston hyökkäykseen „omia“ työläisiään vastaan. Porvaristo tietää, että se ei voi nujertaa „omia“ työläisiään lanlistamatta Venäjää. Siitä johtuu porvariston yhä kiihtyvä toiminta uuden, kaikkia entisiä hyökkäyksiä monipuolisemman ja perinpohjaisemman hyökkäyksen valmistelussa Venäjää vastaan.

Kauppa- ja muita sopimuksia Venäjän kanssa tietysti tehdään ja tullaan vielä tekemään, ja sillä on Venäjälle mitä suurin merkitys. Mutta ei saa unohtaa, että kauppa- ja kaikenlaiset muut lähetystöt ja yhtiöt, joita ilmaantuu Venäjälle kuin sieniä sateella ja jotka käyvät kauppaa sen kanssa ja auttavat sitä, ovat samalla maailman porvariston parhaita tiedustelijoita, ja että tämän johdosta se, maailman porvaristo, tuntee nyt paremmin kuin milloinkaan ennen Neuvosto-Venäjän, sen heikot ja vahvat puolet, — ja ne ovat seikkoja, jotka sisältävät vakavia vaaroja uusien interventioesiintymisten sattuessa.

Tunnetut kahnaukset Idän kysymyksessä on tietysti selitetty „väärinkäsityksiksi“. Mutta ei saa unohtaa, että Turkkiin, Persiaan, Afganistaniin

ja Kauko-Itään lähetetään ylenmäärin imperialismin agentteja, kultaa ja muita „hyvyyksiä“, jotta Neuvosto-Venäjän ympärille saataisiin muodostetuksi taloudellinen (eikä ainoastaan taloudellinen) rengas. Tuskin tarvitsee todistella, että Washingtonin niin sanottu „rauhan“ konferenssi³⁵ ei lupaa meille mitään todella rauhanomaista.

Meillä on tietysti „mitä parhaimmat“ suhteet Puolan, Romanian ja Suomen kanssa. Mutta ei saa unohdtaa, että nämä maat, varsinkin Puola ja Romania, aseistautuvat voimaperäisesti Ententen laskuun, valmistautuvat sotaan (mitä muuta kuin Venäjää vastaan?), että ne ovat nyt, kuten ennenkin, imperialismin lähimpiä reservejä, että juuri ne heittivät hiljattain Venäjän alueelle (tiedustelua varten?) savinkovilaisten ja petljuralaisten valkokaartilaisosastoja.

Kaikki tuo ja moni muu sentapainen on kaiken todennäköisyyden mukaan yhteisen työn eri renkaiden uuden hyökkäyksen valmistelussa Venäjää vastaan.

Taloudellisen taistelun yhdistäminen sotilaallisen taistelun kanssa, sisältäkäsikin suoritettavan rynnäköiden yhdistäminen ulkoapäin suoritettavan rynnäköiden kanssa — sellainen on tuon hyökkäyksen todennäköisin muoto.

Onnistummeko me tekemään tuon hyökkäyksen mahdolliseksi tai, jos se kuitenkin tapahtuu, muuttamaan sen kuolemaatuottavaksi aseeksi maailman porvaristoa vastaan — se riippuu kommunistien valppaudesta selustassa ja armeijassa, työmme menestyksestä taloudellisella alalla ja vihdoin Punaisen Armeijan lujuudesta.

Sellainen on yleensä ulkoinen tilanne.

Yhtä monimutkainen ja, jos niin halutaan sanoa, „originelli“ on Neuvosto-Venäjän sisäinen tilanne. Se voidaan luonnehtia seuraavin sanoin: taistelu työläisten ja talonpoikain liiton lujittamisen puolesta uudella, taloudellisella pohjalla teollisuuden, maatalouden ja kulkulaitoksen kehittämiseksi tai toisin sanoen: taistelu proletariaatin diktatuurin säilyttämiseksi ja lujittamiseksi taloudellisen rappiotilan oloissa.

Lännessä on olemassa teoria, jonka mukaan työläiset voivat ottaa ja pitää vallan vain sellaisessa maassa, jossa he muodostavat enemmistön tai jossa ainakin teollisuudessa työskentelevä väestö muodostaa enemmistön. Tällä perusteella herrat Kautskyt oikeastaan kieltävätkin proletaarisen vallankumouksen „lainmukaisuuden“ Venäjällä, jossa proletariaatti muodostaa vähemmistön. Tämä teoria lähtee vaiteliaasti olettamuksesta, että pikkuporvaristo, ennen kaikkea talonpoikaisto, ei voi tukea työläisiä valtataistelussa, että talonpoikaisto joukkona muodostaa porvariston reservin eikä proletariaatin reserviä. Tämän oletuksen historiallisena perustana on se, että Lännessä (Ranska, Saksa) pikkuporvaristo (talonpoikaisto) osoittautui tavallisesti olevan kriittisinä ajankohtina porvariston puolella (vuodet 1848 ja 1871 Ranskassa, proletaarisen vallankumouksen yritykset Saksassa vuoden 1918 jälkeen).

Tämän ilmiön syitä ovat:

1) Porvarillinen vallankumous Lännessä tapahtui porvariston johdolla (proletariaatti oli silloin vain vallankumouksen murskaavana voimana), talonpoi-

kaisto sai siellä maan ja vapautuksen feodaalisesta orjuudesta niin sanoakseni porvariston kädestä, minkä vuoksi porvariston vaikutusta talonpoikaistoon pidettiin jo silloin taattuna.

2) Porvarillisen vallankumouksen alkamisesta Lännessä proletarisen vallankumouksen ensimmäisiin yrityksiin kului yli puoli vuosisataa, jonka aikana talonpoikaisto ehti nostamaan keskuudestaan voimakkaan ja maaseudulla vaikutusvaltaisen maalaisporvariston, joka oli yhdyssiltana talonpoikaiston ja kaupungin suurpääoman välillä ja varmistti siten porvariston hegemonian talonpoikaiston suhteen.

Juuri tuollaisissa historiallisissa oloissa syntyikin edellämainittu teoria.

Aivan toisenlainen kuva havaitaan Venäjällä.

Ensiksikin, porvarillinen vallankumous Venäjällä (helmi — maaliskuu 1917) tapahtui, päinvastoin kuin Lännessä, proletariaatin johdolla ja ankarissa taisteluissa porvaristoa vastaan, joiden kulussa talonpoikaisto liittyi proletariaatin ympärille pitäen sitä johtajanaan.

Toiseksi, proletarisen vallankumouksen yritys (önnistunut) Venäjällä (lokakuu 1917) alkoi, myöskin päinvastoin kuin Lännessä, ei puolen vuosisadan kuluttua porvarillisesta vallankumouksesta, vaan heti sen jälkeen, jo noin 6—8 kuukauden kuluttua, joiden kuluessa talonpoikaisto ei tietenkään voinut nostaa keskuudestaan voimakasta ja järjestynyttä maalaisporvaristoa, ja lokakuussa 1917 kukistettu suurporvaristo ei voinut enää myöhemmin toipua.

Tämä viimeainittu seikka lujitti työläisten ja talonpoikain liittoa yhä enemmän.

Juuri siksi Venäjän työläiset, jotka muodostavat vähemmistön Venäjän väestöstä, pääsivät siitä huolimatta maan isänniksi, voittivat itselleen väestön valtavien enemmistön ja ennenkaikkea talonpoikaiston myötätunnon ja kannatuksen, valtasivat ja pitivät käsissään vallan, mutta porvaristo jäi kaikista teorioista huolimatta eristetyksi, se jäi ilman talonpoikaisreservejä.

Tästä johtuu, että:

1) Edelläkuvattu teoria väestön proletaarisen aineksen „ehdottomasta enemmistöstä“ on Venäjän tosilojen kannalta riittämätön ja väärä, tai joka tapauksessa herrat Kautskyt tulkitsevat sen liian yksinkertaisesti ja vulgäärisesti.

2) Vallankumouksen kulussa muodostunut proletariaatin ja työtätekevän talonpoikaiston tosiasiallinen liitto on nykyisissä historiallisissa oloissa Neuvostovallan perusta Venäjällä.

3) Kommunistien velvollisuus on suojella ja lujittaa tätä tosiasiallista liittoa.

Koko kysymys tässä tapauksessa on siinä, että tämän liiton muodot eivät ole aina samanlaisia.

Aikaisemmin, sodan aikana, meillä oli pääasiallisesti **sotilaallis-poliittinen liitto**, s.o. me karkoitimme Venäjältä tilanherrat, annoimme maan talonpoikain käyttöön, ja kun tilanherrat alkoivat sodan „oman omaisuutensa“ puolesta, niin me taistelimme heitä vastaan ja suojasimme vallankumouksen saavutukset, jonka vuoksi talonpoika antoi elintarvikkeita työläisille ja miehiä armeijaan. Tämä oli eräs liittomuoto.

Nyt, kun sota on lopetettu eikä maata enää uhkaa vaara, on entinen liittomuoto jo riittämätön. Tarvi-

taan toinen liittomuoto. Nyt ei ole enää kysymys siitä, että maa saataisiin säilytetyksi talonpojalla, vaan siitä, että talonpojalle turvattaisiin oikeus määrätä vapaasti tämän maan tuotteista. Ilman tätä oikeutta ovat kiertämättömiä: kylvöjen edelleen supistuminen, maatalouden kiihtyvä rappeutuminen, kulkulaitoksen ja teollisuuden halvaantuminen (elintarvikkeiden puutteesta), armeijan hajoaminen (elintarvikkeiden puutteesta) ja kaiken tämän seurauksena — työläisten ja talonpoikain tosiasiallisen liiton kiertämätön hajoaminen. Tuskin tarvitsee todistella, että valtion käsissä oleva määrätty vähimmäismäärä viljavarastoja on kaikkien teollisuuden elvyttämisen ja Neuvostovaltion säilyttämisen vieterieitten vieteri. Kronstadt (kevät 1921) oli varoituksena, joka osoitti, että entinen liittomuoto on aikansa elänyt, että tarvitaan uusi, taloudellinen liittomuoto, joka turvaa taloudellisen hyödyn sekä työläisille että talonpojille.

Siinä on avain uuden talouspolitiikan ymmärtämiseksi.

Luovutusvelvollisuuden ja muiden sentapaisten haittojen poistaminen on ensimmäinen askel uudella tiellä, joka antaa vapaat kädet pientuottajalle ja sysäyksen elintarvikkeiden, raaka-aineiden ja muiden tuotteiden voimaperäiseen tuottamiseen. Ei ole vaikea selvittää itselleen tämän askeleen valtavaa merkitystä, kun ottaa huomioon, että Venäjä elää nyt samanlaista tuotantovoimien kehittämisen joukkoinnostuksen kautta kuin Pohjois-Amerikka eli kansalaissodan jälkeen. Varmaa on, että päästäessään valloilleen pientuottajan tuotantotarmon ja turvates-

saan hänelle määrätyn hyödyn tämä toimenpide panee hänet kuitenkin sellaiseen asemaan, — kun otetaan huomioon, että kulkulaitos ja teollisuus pidetään valtion käsissä, — jossa hänen on pakko valaa vettä Neuvostovaltion myllyyn.

Mutta elintarvikkeiden ja raaka-aineiden tuotannon kohottaminen ei vielä riitä. On vielä koottava, hankittava näitä tuotteita määrätty vähimmäismäärä, joka tarvitaan kulkulaitoksen, teollisuuden, armeijan y.m. ylläpitämiseen. Tämän vuoksi, jos ei oteta huomioon elintarvikevero, joka on vain täydennys luovutusvelvollisuuden lakkauttamiseen, niin toisena askeleena on pidettävä elintarvike- ja raaka-ainehankintojen siirtämistä Kulutusosuuskuntien keskusliitolle. Järjestyksen puuttuminen Keskusliiton paikallisissa elimissä, kyvyttömyys mukautua nopeasti kehittyvien tavaramarkkinoiden ehtoihin, tavaravaihdon luontaismuodon epätarkoituksenmukaisuus ja sen rahamuodon nopea kehitys, rahavarojen riittämättömyys j.n.e. eivät tosin ole antaneet Keskusliitolle mahdollisuutta täyttää sille annettua tehtävää. Mutta ei ole syytä epäillä, etteikö Keskusliiton osuus tärkeimpien elintarvike- ja raaka-ainetuotteiden joukkoluontoisten hankintojen peruskoneistona tulisi kasvamaan päivästä toiseen. On vain välttämätöntä, että valtio:

a) tekisi sen maan sisäisten kauppaooperatioiden (ei valtiollisten) rahoittamisen keskuukseksi;

b) alistaisi finanssisuhteessa sen alaisiksi muut osuustoimintamuodot, jotka ovat yhä vieläkin vihamielisellä kannalla valtiota kohtaan;

c) avaisi sille muodossa taikka toisessa pääsyn ulkomaankauppaan.

Kolmantena askeleena on pidettävä Valtionpankin avaamista rahan kiertokulkua säännöstelevänä elimenä maassa. Tavaramarkkinoiden ja rahan kiertokulun kehitys johtaa kahteen perustulokseen:

1) saattaa sekä kauppaoperatiot (yksityiset ja valtion) että tuotannolliset operatiot (tariffit y.m.) täydelliseen riippuvaisuuteen ruplan arvon heilahteluista;

2) muuttaa Venäjän kansantalouden sulkeutuneesta ja omintakeisesta, jollainen se oli saarron aikana, vaihtotaloudeksi, joka käy kauppaa muun maailman kanssa, s.o. ruplan arvon heilahtelujen satunnaisuuksista riippuvaiseksi taloudeksi.

Mutta tästä johtuu, että ilman rahan kiertokulun järjestykseen saattamista ja ruplan kurssin parantamista meidän sekä sisäiset että ulkomaiset taloudelliset operatiomme tulevat ontumaan kummallakin jalallaan. Valtionpankki rahan kiertokulun säännöstellijänä, joka kykenee olemaan ei vain luotonantajana, vaan myös valtavia yksityissästöjä kokoavana pumppuna, joiden avulla voitaisiin suoriutua vaikeuksista ja tulla toimeen ilman uutta emissiota,—sellainen Valtionpankki on vielä toistaiseksi „tulevaisuuden musiikkia“, joskin sillä kaikesta päätellen on suuri tulevaisuus.

Seuraavana ruplan kurssin kohottamisen keinona on oltava vientimme laajentaminen ja epätoivoisen passiivisen kauppatasemme parantaminen. On luultavaa, että Keskusliiton ottaminen mukaan ulkomaankauppaan voi tässä suhteessa olla vain hyödyksi asialle.

Edelleen on tarpeen ulkomainen laina ei vain maksukeinona, vaan myös Venäjän ulkomaisen luoton

nostamisen, ja siis myös ruplamme nauttiman luottamuksen nostamisen tekijänä.

Edelleen, asiaa epäilemättä helpottaisivat kauppa- ja kuljetusyhtiöt sekä muut yhtiöt, joista Sokolnikov kirjoitti hiljattain „Pravdassa“, mutta on heti tässä sanottava, että teollisuustoimilupien käytäntöönottaminen ja raaka-aineittemme oikea vaihtaminen ulkomaisiin koneisiin ja kalustoon sekä sen kehittäminen, joista yhteen aikaan lehdistössä niin paljon puhuttiin, ovat itsekin, ollessaan rahatalouden kehittämisen tekijöitä, täysin riippuvaisia ruplamme kurssin ennakolta tapahtuvasta parantamisesta.

Ja vihdoin, neljäntenä toimenpiteenä on oltava tuotantolaitostemme siirtäminen itsekannattavaisuuden perustalle, pienten voittoatuottamattomien laitosten sulkeminen ja vuokraaminen, elintärkeimpien suurten tuotantolaitosten valikoiminen, tavattomasti paisuneiden virastojemme henkilökunnan tarmokas supistaminen, valtion lujan materiaali- ja rahabudjetin luominen ja kaiken tämän tuloksena — holhoushengen karkoittaminen tuotantolaitoksista ja virastoista, työläisten ja toimitsijain yleinen ryhdistäminen sekä heidän työnsä parantaminen ja tehostaminen.

Sellaisia ovat yleensä ne toteutetut ja toteutettavat toimenpiteet, jotka yhdessä muodostavat niinkutsutun uuden talouspolitiikan.

Sanomattakin on selvää, että toteuttaessamme näitä toimenpiteitä me olemme tietenkin tehneet suuren joukon virheitä; vääristelleet niiden todellista luonnetta. Mutta siitä huolimatta voidaan pitää todistettuna, että juuri ne, nuo toimenpiteet, avaavat sen tien, jota kulkemalla me voimme edistää maan talou-

dellista elvyttämistä, kohottaa maataloutta ja teollisuutta sekä lujittaa proletaarien ja työtätekevien talonpoikain taloudellista liittoa kaikesta huolimatta, huolimatta ulkoapäin tulevista uhkauksista ja nälästä Venäjän sisällä.

Uuden talouspolitiikan ensimmäiset tulokset, kylvöjen alkava laajentuminen, työntuottavuuden kohoaminen tuotantolaitoksissa ja talonpoikain mielialan paraneminen (joukkoluontoisen banditismien loppuminen) vahvistavat epäilemättömästi tämän johtopäätöksen.

„Pravda“ № 286.

joulukuun 18 pnä 1921

Allekirjoitus: J. Stalin